

(Erf)Goed Documenteren

Over de relatie tussen archief en documentatie

Op maandag 8 juni 2015 organiseert het Rubenianum een studiedag gewijd aan de herwaardering van documentatie binnen het cultureel erfgoedveld.

Met de steun van de Vlaamse Overheid startte het Centrum Rubenianum in 2014 een project rond het inventariseren en ontsluiten van het archief en de documentatie van kunsthistoricus en Rubenskenner Ludwig Burchard (1886-1960). Omdat het een hybride collectie betreft waarin zowel archief, documentatie als bibliotheek vertegenwoordigd zijn, moesten nieuwe richtlijnen en procedures worden uitgetekend. Tijdens de studiedag – die ter afsluiting van het project dient – zullen de resultaten gepresenteerd worden.

De studiedag zal gericht zijn op de problematische relatie tussen archief en documentatie. De term ‘documentatie’ is verwarrend aangezien de betekenis ervan verschilt naargelang de context. In het licht van deze studiedag moet documentatie begrepen worden als een verzameling van gegevensdragers (foto’s, tijdschriftartikels, notities, plannen, pamfletten,...) die informatie bevatten over een specifiek cultureel thema. Binnen de archiefcontext wordt documentatie traditioneel als iets minderwaardig beschouwd, waarbij het belang van archiefvormer boven de inhoud van het document staat. Standaarden voor museumdocumentatie focussen doorgaans op het documenteren van museumactiviteiten; objectdossiers – die van grote waarde zijn voor onderzoekers – verdienen betere aandacht.

Steeds meer Vlaamse culturele erfgoedinstellingen erkennen tegenwoordig het belang van documentaire collecties. Het doel van de studiedag is om collega’s met verschillende professionele achtergronden samen te brengen om ervaringen te delen, casestudies te presenteren, ideeën uit te wisselen én het huidige beleid en nieuwe richtlijnen te bespreken omtrent de organisatie, conservatie en ontsluiting van documentaire onderzoekscollecties. Het Rubenianum – dat als kerntaak onder andere het documenteren van kunstwerkinformatie heeft – doet daarom een beroep op al haar collega’s uit zowel de museumwereld, de archiefsector, documentatiecentra en opleidingen archief- en informatiewetenschappen om de dag bij te wonen en bij te dragen aan de discussie.

Programma

- 09.15-10.00 Registratie en koffie
- 10.00-10.15 *Welkom en inleiding*
Lieneke Nijkamp, Stad Antwerpen / Rubenianum
- Chair:
Prof. Dr. Gustaaf Janssens, emeritus hoogleraar Katholieke Universiteit Leuven en erearchivaris van het Archief van het Koninklijk Paleis
- 10.15-10.35 *(Her)waardering van documentaire collecties*
Dr. Godfried Kwanten, KADOC Documentatie- en Onderzoekscentrum voor Religie, Cultuur en Samenleving (KU Leuven)
- 10.35-10.55 *Archief of collectie: wiens zorg?*
Hendrik Ollivier, Amsab-Instituut voor Sociale Geschiedenis
- Discussie
- 11.00-11.30 Koffie
- 11.30-11.50 *Bestemming versus Classificatie: “Archiefdocumentatie”*
Frederik Geysen, Archief en Museum voor het Vlaams Leven te Brussel
- 11.50-12.10 *Genius loci. Archivering, inventarisering en ontsluiting van de documentatie van Jan Karel Steppe (1918-2009)*
Robrecht Janssen, Illuminare – Studiecentrum voor Middeleeuwse Kunst (KU Leuven)
- 12.10-12.20 *Museale objectdossiers: van papier naar digitaal*
Femke Gherardts, Stad Antwerpen / Collectiebeleid / Behoud en Beheer
- Discussie
- 12.30-14.00 Lunch + vrijblijvend bezoek tentoonstelling “Rubens Privé”, Rubenshuis
- Chair:
Dr. Elsje Janssen, Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen
- 14.00-14.20 *Het inventariseren van het archief van Ludwig Burchard (1886-1960) en de “Rubensdocumentatie”*
Dirk Buelens, Centrum Rubenianum vzw
- 14.20-14.30 *‘Digitizing the Corpus Rubenianum Ludwig Burchard’: Digitaliseren volgens de regels van de Kunst*
Karen De Meyst, Centrum Rubenianum vzw

- 14.30-14.50 *De Friedländerarchieven bij het RKD: verwerving, beschikbaarstelling, veranderende inzichten*
Suzanne Laemers, Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis (RKD)
Discussie
- 15.00-15.30 Koffie
- 15.30-15.50 *Picture Perfect? Behoud en beheer van fotografische materialen in documentaire en archiefcollecties*
Hilke Arijs, Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium
- 15.50-16.10 *Documentatie in architectuurarchieven: last of noodzaak?*
Clara De Ponthière en Silke Dewit, *Architecture Archive* – Sint-Lukasarchief vzw
Discussie
- 16.20-16.30 *Closing remarks*
Dr. Elsje Janssen
- 16.30-17.00 Rondleiding Rubenianum collecties (optioneel)

Praktisch

Deelname is kosteloos.

Inschrijven kan tot en met 1 juni 2015 via rubenianum@stad.antwerpen.be.

Vermeld 'Registratie (Erf)Goed Documenteren' als onderwerp.

Locatie: Rubenianum, Kolveniersstraat 20, 2000 Antwerpen